

העולם הזה

העורך הראשי:
אורי אבנרי

ראש המערכת:
שלום כהן

עורך משנה:
דוב איתן

עורך כיתוב:
סלבי קשת

כתב בכיר:
אלי תבור

עורך תכנית:
זקי

צלם המערכת:
אריה קרו

חברי המערכת:

שיע נלור, לילי גלילי, דויד הורוביץ, רותי ורד, יוסף אבוהמדי, דן סרגלית, אביבה סטו, אבנר פרי, עמוס קינן, שלמה קרו.

רחוב גליסטון 8, תל-אביב, טלפון 26785, ת.ד. 136. מען למברקים: "עולמפרה". המוציא לאור: העולם הזה בע"מ. דפוס משה שהם בע"מ, ת"א, טל. 31139. ההפצה: דוד סופל ובניו, תל-אביב. המערכת איננה אחראית לתוכן המודעות.

העתון הנקרא ביותר במדינה

חבריה המערכת בוערות הקלפי: אורי אבנרי, אבנר

2.6 ירי

למקום, ובצורה זו להספיע על התוצאות. חולית הקלפי היתה ערה לבעיה זו, וקיצרה בהדרגה את זמן ההצבעה בקלפיות, אך מס' חבר שלא יכלה למנוע לחלוטין תופעה זו.

★ ★ ★

אך בהשאה לכשלוך יחסי זה, בולטת ה- צלחתן המזהירה של הקלפיות הנסיוניות מן הסוג השני: הקלפיות הנסיוניות, שנקבעו ב- רכבות ובאוטובוסים.

השבוע סיכמו את הממוצע של שבע קלפיות ניידות אלה, והן: קלפי מס' 4 בר- כבת תל-אביב-חיפה (העולם הזה 1144), מס' 5 ברכבת בכיוון הפוך (אותו גליון), מס' 7 ו-8 ברכבת לירושלים וחזרה (העולם הזה 1145), מס' 17 ו-18 באוטובוסים מדן עד באר-שבע (העולם הזה 1148) ומס' 23 בר- כבת תל-אביב-חיפה וחזרה (העולם הזה 1150).

הממוצע של שבע קלפיות אלה מההח את הניחוש המדויק ביותר (וממש היחיד ב- מינו) שהושמע לפני הבחירות, והוא:

מפא"י: 37.5% (לעומת 38.15% בבח- רות, לפני ספירת קולות צה"ל), דתיים-לאר- מיים: 7.6% (לעומת 9.92% בבחירות), דתיים תורתיים: (4.3% לעומת 4.7%), חרות: 15.3% (לעומת 13.2%), מפ"ם: 6.7% (לעו- מת 7.1%), פרוגרסיבים: 4.4% (לעומת 4.6%), ציונים כלליים: 5.5% (לעומת 6.2%), מק"י: 2.8% (לעומת 2.8%), אחדות-העבו- דה: 8.9% (לעומת 5.9%).

מסתבר כי קלפיות אלה טעו ברוב הפרי- טים בפחות מאחוז אחד, ובשום מקום בלא יותר משני אחוזים, פרט למקרה היחיד (וה- מעניין במיוחד) של אחדות-העבודה, שם יש טעות בשלושה אחוזים.

מדוע הצליחו דווקא קלפיות אלה? מפני שהתחן היה נכון יותר, מפני שלא היתה כל אפשרות להביא תגבורת מן החוץ לר- כבת או לאוטובוס בשעת הנסיעה, ומפני שאחוז המשתתפים בין הנוסעים חסרי ה- עיסוק היה גבוה במיוחד.

רשם ראש החוליה בדו"ח המסכם של: "עובדה זו מראה כי להבא יש לערוך קל- פיות נסיוניות אך ורק במקומות כאלה, וכ- כל שירבה מספר הקלפיות, כן יקטן הפער בין התוצאות של הקלפי הנסיונית והאמ"י תית".

זהו סיכום טוב למיבצע כולו. אני מצ- טער כי אחד הקוראים הקבועים של העולם הזה, דויד בן-גוריון, קיבל רושם אחר, ו- ללא הצדקה נראית-לעין התקין השבוע ב- חריפות קיצונית את הקלפי הנסיונית (ראה במדינה). מן הסתם זוכר המועמד הראשון של מפא"י כי מפלגתו הוזמנה רשמית ל- שגר משקיפים לקלפי הנסיונית, כדי להיוחח כיצד היא פועלת וכיצד נמנים קולותיה.

על כל פנים, הפחד ההיסטרי ששרר תקופת-מה בצמרת מפא"י מפני עליה-רבת של חרות, היה נמנע אילו ידעו מנהיגיה לנתח נבונה את תוצאות הקלפי הנסיונית.

אורי אבנרי

השבוע התכנסה חולית הקלפי הנסיונית של העולם הזה וניתחה את תוצאות 31 קלפיות שהוצבו במשך 11 שבועות ברחבי הארץ, תוך השוואתן עם תוצאות הבחירות. המסקנות היו מאלפות ביותר.

הקלפי הנסיונית היתה הנסיון הראשון, והיחיד עד כה בארץ, לעמוד באופן מדעי על דעת הבחור לפני הבחירות. האם הצליח הנסיון? כשביל חולית-הקלפי, שעמלה זה- קשה, תוך התרוצצות ברחבי הארץ, לא היתה זאת רק שאלה עתונאית. היתה זאת גם שאלה מדעית-מעשית, כדי לגבש נתונים להמשך הנסיון בבחירות לכנסת החמישית.

★ ★ ★

כבר המבט הראשון מוכיח כי כמעט כל הקלפיות הצליחו להעלות כמה נטיות חסר- בות, שהוכחו כנכונות ביום הבחירות. בין השאר:

● ירידתם הגדולה של הציונים הכלליים (שזכו בסיכום כל הקלפיות הנסיוניות ל- 5.3% לעומת 6.2% שקיבלו בבחירות).

● ירידתם הגדולה של הקומוניסטים (2.1% בסיכום כל הקלפיות, לעומת 2.88% בבחירות).

● כשלוך כל הסייעות העדתיות, מלבד רשימת בן-הרוש (בסיכום הקלפיות לא הגי- עה אף אחת מהן לאחוז החסימה, וגם רשי- מת בן-הרוש לא הגיעה לאחוז זה ברוב ה- קלפיות. בבחירות היתה רשימה זו היחידה שהתקרבה מאד לאחוז החסימה).

● אי-ירידתה של מפא"י, למרות כל ה- ניחושים בכיוון זה שהציפו אף את הארץ, וגם את הנהגת מפא"י עצמה.

● אולם לגבי שתי התכונות העיקריות של הבחירות — הנצחון הגדול של מפא"י, ה- עליה הקטנה של חרות — מתחלקות קל- פיות הנסיוניות לשני סוגים שונים לגמרי. מחלוקה זו יש להסיק לקח עקרוני.

● כל הקלפיות הקבועות במקום — היינו, שהוצבו ברחובות הערים וערי-השדה — ציירו תמונה מוטעית לגבי שתי תכונות אלה. כולן הפריזו במידה ניכרת מאד ב- כוחה של חרות, ורובן הקטינו במידה ני- כרת את הרישג שהיה צפוי למפא"י (פרט לחיפה, לרמלה ולאשקלון).

● מה הסיבה לכך? חולית-הקלפי סיכמה את הגורמים כלהלן:

● העדיפות האמיתית שהיתה לחרות ב- ראשית מלחמת-הבחירות, שנעלמה רק בסוף, כנראה בגלל הסתייגות הקהל העירוני מן פולחן-האישיות הרעשני. הקלפי הנסיונית נועדה כמוכן לשקף את ההתפתחות משבוע לשבוע, ולא רק את התוצאות הסופיות.

● מספר הנמנעים מהצבעה בקלפי הנס- יונית שינה במקומות רבים את התמונה, מכיוון שקולותיהם הכריעו בסופו של דבר בעד מפא"י.

● בקלפי קבועה ניתנה לחסידי המפלגה הלהבת ביותר אפשרות להזעיק תגבורת

מכתבים

כי נלחמם במפא"י יותר — וביתר סיכון עצמי — מכל מפלגה אחרת.

רפאל ברנשטיין, רמת-גן

... ומה חשבתם? שהעם ישבח את זכויו- תיו ההיסטוריות של האדם שהוא גדול מן דוד הרצל? מכל מהיג יהודי מאז תיא"י

יהודית אלנברג, חיפה

אמרנו לאו — לשונאיו

חכיתי לקרוא איך תתאר את נצחון מפא"י בבחירות, והופתעתי לטובה. מאמר העורך, "אמרנו כן וזקנו" (העולם הזה 1154) נכתב באמת בלי טורא ובלי משוא-פנים, וגם בלי צרות-עין... האונתי לשידור דוב- רי המפלגות השונות אחרי שנודעו תוצאות הבחירות, והם כולם ניסו להתחמק מראיית האמת. עפרתכם אתם עוררה יותר כבוד, אף

סינטבון

נובס מנקה, ומצחצח הכל יותר טוב

עקרות הבית מתלהבות מהאריזה החדשה. החתיכות הבודדות הן שמושיות וחסכוניות יותר. מחיר החפיסה 325 פרוטות — כשר. תוצרת נקה — תוצרת איכות.